

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudkyň Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a Mgr. Hany Ptáčkové v právní věci žalobce: **L.V.S., nar. [REDACTED]** státní příslušník V. s. republiky, zastoupený Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou se sídlem Příkop 834/8, 602 00, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2015, č. j. MV-15525-10/SO-2014,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 27. 8. 2015, č. j. MV-15525-10/SO-2014, s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal přezkumu shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo jako opožděné zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 30. 5. 2013, č. j. OAM-671-7/ZR-2013, jímž byla žalobci zrušena platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia.

Žalobce namítal, že správní orgán I. stupně měl při doručování svého rozhodnutí vycházet z toho, že žalobce se na adrese N. B. 346/20, L., nezdržuje, neboť se odstěhoval a má tedy postavení osoby, které se prokazatelně nedaří doručovat a jejíž skutečný pobyt není známý. Žalobce upozornil na to, že dne 21. 5. 2013, když se seznamoval s podklady rozhodnutí v řízení vedeném správním orgánem I. stupně, do protokolu uvedl, že „bude v příštím týdnu měnit adresu“. Za takové situace měl správní orgán I. stupně rozhodnutí doručovat veřejnou vyhláškou podle § 25 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a v souladu s § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu žalobci ustanovit opatrovníka.

Žalobce upozornil na to, že prvostupňové rozhodnutí fakticky převzal až dne 2. 10. 2015 a podal proti němu odvolání spolu se žádostí o prominutí zmeškání lhůty a žádostí o odkladný účinek odvolání. Překážka, která mu bránila v podání odvolání, byla skutečnost, že o vydání rozhodnutí nevěděl, tato skutečnost mu nemůže být na újmu, neboť svoje povinnost jako cizinec při hlášení změny bydliště splnil. Má za to, že dostatečně prokázal splnění podmínky dle § 41 odst. 4 správního řádu a správní orgán byl povinen zmeškání úkonu spočívající v podání odvolání prominout.

Žalobce správnímu orgánu I. stupně dále vytýkal, že ho při sepisu protokolu o seznámení s podklady v rozporu s § 4 odst. 2 správního řádu nepoučil o jeho právu na tlumočníka. Žalobce sice studoval čtvrtým rokem, ale na jednání před správním orgánem nebyla jeho znalost českého jazyka postačující. Žalobce tedy jednal před správním orgánem, aniž by měl tlumočníka. Správní orgán I. stupně měl žalobce s ohledem na jeho práva v souladu s § 4 odst. 1 správního řádu také upozornit, že pokud neoznámí změnu adresy, budou mu písemnosti doručovány na adresu uvedenou v informačním systému.

Nakonec žalobce uváděl důvody, pro které považuje rozhodnutí o zrušení povolení dlouhodobému pobytu za účelem studia za nezákonné. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu projednání a žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný zcela odkázal na žalobou napadené rozhodnutí.

Ze správního spisu předloženého soudu žalovaným soud ověřil tyto, pro danou věc rozhodné, skutečnosti:

Žalobci, státnímu příslušníku V. s. republiky, bylo dne 28. 8. 2012 vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem studia. Dne 14. 3. 2013 správní orgán I. stupně ze sdělení Technické univerzity v Liberci zjistil, že žalobce ukončil ke dni 29. 1. 2013 studium na Fakultě strojní.

Na základě těchto zjištěných skutečností správní orgán I. stupně oznámil žalobci zahájení správního řízení o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu s tím, že žalobce přestal plnit účel pobytu, který mu byl povolen. Oznámení o zahájení řízení bylo žalobci doručováno na adresu posledního hlášeného místa pobytu na území České republiky dle údajů v evidenci cizinců, konkrétně na adresu ■■■■, oznámení bylo doručeno fikcí dne 15. 4. 2013. Stejným způsobem, tedy fikcí, bylo žalobci na tutéž adresu doručeno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Žalobce na tuto písemnost reagoval a dne 21. 5. 2013 se dostavil ke správnímu orgánu I. stupně k seznámení se s podklady pro rozhodnutí. O tomto úkonu byl sepsán protokol, do něhož žalobce uvedl, že v srpnu 2013 dělá zkoušku na magistra na

Fakultě strojní, podával přihlášku na Fakultu strojní po ukončení bakalářského studia. Dále uvedl, že v současné době do školy nechodí, čeká na zkoušky, brigádně pracuje, a podotkl, že bude v příštím týdnu měnit adresu.

Z vyjádření Technické univerzity v Liberci ze dne 7. 5. 2013 vyplývá, že univerzita potvrdila přijetí přihlášky žalobce ke studiu na Fakultu strojní na navazující magisterské studium.

Rozhodnutím ze dne 30. 5. 2013, č. j. OAM-671-7/ZR-13, správní orgán I. stupně zrušil žalobci platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia a stanovil mu lhůtu 30 dnů k vycestování z území z České republiky. Uvedené rozhodnutí správní orgán I. stupně doručoval žalobci na adresu ■■■■, a posléze vycházel z toho, že rozhodnutí bylo doručeno fikcí a právní moci nabylo dne 2. 7. 2013.

Dne 14. 10. 2013 podal žalobce proti uvedenému prvostupňovému rozhodnutí odvolání, zároveň požádal o prominutí zmeškání lhůty se žádostí o odkladný účinek. Uvedl, že prvostupňové rozhodnutí fakticky převzal až dne 2. 10. 2013. Z adresy ■■■■, se dne 4. 6. 2013 odstěhoval na adresu ■■■■, kde bydlí v současnosti. Změnu adresy nahlásil v souladu se zákonem ve lhůtě 30 dnů. Rozhodnutí si na staré adrese nepřevzal, protože se o jeho doručování nedozvěděl. Tato skutečnost mu nemůže být na újmu, neboť si svoje povinnosti jako cizinec při hlášení změny bydliště splnil.

Usnesením ze dne 21. 10. 2013, č. j. OAM-671/15/ZR-2013, správní orgán I. stupně zmeškání lhůty k podání odvolání proti rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu neprominul. Odvolání proti tomuto usnesení žalovaný zamítl a prvostupňové usnesení potvrdil rozhodnutím ze dne 27. 8. 2015, č. j. MV-15525-8/SO-2014. Správní orgán I. stupně i žalovaný shodně vycházeli z toho, že podmínky pro prominutí zmeškání lhůty nebyly splněny. Žalobce měl adresu, na kterou mu bylo prvostupňové rozhodnutí o zrušení platnosti dlouhodobého pobytu doručováno, evidovanou v cizineckém informačním systému do 31. 8. 2013, na poštu zasílanou na tuto adresu řádně reagoval. Pokud při seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí správnímu orgánu I. stupně dne 21. 5. 2013 sdělil, že bude v příštím týdnu měnit adresu, změnu adresy doložil až dne 4. 7. 2013 spolu se žádostí o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Dle předloženého dokladu měl žalobce na adrese ■■■■ 5, zajištěn pobyt až od 1. 9. 2013. Ke dni vypravení prvostupňového rozhodnutí, tedy dne 3. 6. 2013, měl žalobce podle doložených dokladů jako adresu hlášeného místa pobytu stále adresu ■■■■, a to až do 31. 8. 2013. Na tuto adresu tak bylo rozhodnutí dne 14. 6. 2013 řádně doručeno fikcí. Žalobce tedy dle správních orgánů neprokázal, že by si pro svou dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu bez svého zavinění nemohl uloženou písemnost v desetidenní lhůtě vyzvednout.

Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 27. 8. 2015, č. j. MV-15525-10/SO-2014, žalovaný odvolání proti rozhodnutí ze dne 30. 5. 2013 zamítl jako opožděné podle § 92 odst. 1 správního řádu. V odůvodnění konstatoval, že prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno fikcí dne 14. 6. 2013 na adresu ■■■■■, protože žalobce avizovanou změnu adresy správnímu orgánu prvního stupně nedoložil. Teprve dne 4. 7. 2013 žalobce předložil potvrzení, že od 1. 9. 2013 do 31. 8. 2014 bude mít zajištěno ubytování na adrese ■■■■■. Odvolání, které žalobce podal prostřednictvím svého zmocněnce dne 14. 10. 2013, tedy bylo podáno po uplynutí odvolací lhůty, která marně uplynula dne 1. 7. 2013. Žalovaný odkázal na rozhodnutí, jimiž byla zamítnuta žalobcova žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska uplatněných žalobních bodů v duchu dispoziční zásady, kterou je správní soudnictví ovládáno, přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 správního řádu.

Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu.

Podle ustanovení § 92 odst. 1 správního řádu opožděné nebo nepřijatelné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Jestliže rozhodnutí již nabylo právní moci, následně zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Shledá-li předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, posuzuje se opožděné nebo nepřijatelné odvolání jako podnět k přezkumnému řízení nebo žádost o obnovu řízení nebo žádost o vydání nového rozhodnutí.

Rozhodnutí odvolacího orgánu vydané podle § 92 odst. 1 správního řádu je rozhodnutím procesním, jehož podstatou je konstatování opožděnosti (případně nepřijatelnosti) odvolání, aniž by z hlediska odvolacích námitek byla zkoumána a hodnocena věcná a právní stránka rozhodnutí, vůči němuž odvolání směřovalo. Skutková zjištění a právní hodnocení opožděnosti, resp. nepřijatelnosti odvolání pak musí nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí odvolacího správního orgánu. Účastníku správního řízení se dostane soudně přezkoumatelného rozhodnutí správního orgánu v otázce opožděnosti odvolání. Soud se při přezkumu zákonnosti takového rozhodnutí zabývá jen tím, zda bylo podané odvolání opožděné, resp. nepřijatelné. Soud proto nebude věcně řešit námitky, které žalobce uplatnil v závěru žaloby proti zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu.

V souzeném případě žalovaný vyšel z toho, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 30. 5. 2013, č. j. OAM-671-7/ZR-2013, bylo žalobci doručeno fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu dne 14. 6. 2013.

Na doručování písemností a rozhodnutí v řízení ve věci ukončení dlouhodobého pobytu cizinci se užijí relevantní ustanovení správního řádu.

Předně je nutno uvést, že doručoval-li správní orgán I. stupně shora uvedené rozhodnutí na adresu ■■■, kterou měl žalobce hlášenou v evidenci cizinců a na kterou mu správní orgán I. stupně v minulosti písemnosti (konkrétně oznámení o zahájení správního řízení ve věci ukončení dlouhodobého pobytu ze dne 27. 3. 2013 a vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům ze dne 18. 4. 2013) rovněž doručoval fikcí, postupoval v souladu s § 20 odst. 1 správního řádu. Ačkoli žalobce do protokolu o seznámení se s podklady pro rozhodnutí dne 21. 5. 2013 uvedl, že bude v příštím týdnu měnit adresu, změnu adresy svého pobytu správnímu orgánu I. stupně pro účely probíhajícího řízení nenahlásil, a správní orgán I. stupně proto doručoval na stávající adresu nadále evidovanou jako místo pobytu žalobce.

Podle § 23 odst. 1, odst. 3 správního řádu platí, že nebyl-li v případě doručování podle § 20 citovaného zákona adresát zastížen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20, písemnost se uloží, a to buď u správního orgánu, který ji vyhotovil, nebo u obecního úřadu nebo v provozovně provozovatele poštovních služeb, pokud se doručuje jejich prostřednictvím. Adresát se vyzve vložением oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil (odst. 4). Zároveň s oznámením podle odstavce 4 se adresát písemně poučí o právních důsledcích, které by jeho případné jednání podle § 24 odst. 1, 3 a 4 vyvolalo nebo o možnosti postupu podle § 24 odst. 2. Toto poučení musí obsahovat i označení správního orgánu, který písemnost odesílá, a jeho adresu (odst. 5).

Podle § 24 odst. 1 správního řádu platí, že pokud si adresát uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty, nastává tzv. fikce doručení. Ani následné vhození písemnosti do schránky po uplynutí 10 denní úložní lhůty není vždy podmínkou pro nastoupení fikce doručení. Zákonodárce počítal i s variantou, kdy se doručovaná písemnost po marném uplynutí 10 denní úložní lhůty vrátí orgánu, který doručovanou písemnost vyhotovil. V souladu s § 23 odst. 4 věta druhá správního řádu se písemnost po uplynutí úložní doby vloží do domovní schránky nebo na jiné místo tehdy, je-li to možné a zároveň pokud takový postup správní orgán nevyloučil. Negativní důsledky nevyzvednutí písemnosti může adresát případně zvrátit žádostí o určení neplatnosti doručení dle § 24 odst. 2 správního řádu, za podmínek § 41.

Soud z doručenky, jež zůstala neoddělená na obálce, ve které bylo žalobci do vlastních rukou doručováno prvostupňové rozhodnutí č. j. OAM-671-7/ZR-2013, ověřil, že správní orgán I. stupně popsaným způsobem postupoval. Protože na uvedené adrese nebyl žalobce dne 4. 6. 2013 zastížen, byla písemnost téhož dne uložena po dobu 10 dnů v souladu s § 23 odst. 3 správního řádu u provozovatele poštovních služeb, který doručování prováděl, a žalobce byl vyzván k vyzvednutí písemnosti a na uvedené adrese mu o tom bylo dle údajů vyplněných

na doručence zanecháno poučení podle § 23 odst. 4, odst. 5 správního řádu. Žalobcem nevyzvednutá písemnost byla dne 17. 6. 2013 vrácena správnímu orgánu I. stupně. Protože si žalobce uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů nevyzvedl, považuje se předmětné rozhodnutí posledním dnem této lhůty za doručené v důsledku fikce doručení podle § 24 odst. 1 správního řádu. Soud z doručenky dovodil, že se jednalo o písemnost řádně uloženou, neboť správní orgán I. stupně vyloučil vložení do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo tím, že doručující orgán výslovně nepožádal o nevrácení zásilky a její vložení do schránky (nezaškrtl příslušné políčko, jehož vyplněním žádá o vhození písemnosti do schránky). Pro uplatnění fikce dle § 24 odst. 1 správního řádu tak nebylo třeba, aby došlo zároveň k následnému vložení doručované písemnosti do domovní schránky, správní orgán I. stupně tento postup dle § 23 odst. 4 věta druhá správního řádu vyloučil.

Dále soud uvádí, že zákonné podmínky pro doručování prvostupňového rozhodnutí veřejnou vyhláškou dle § 25 správního řádu nebyly naplněny. Podle přesvědčení soudu se nejednalo o případ, kdy by byl žalobce neznámého pobytu či osobou, které by se nedařilo prokazatelně doručovat. Adresa žalobce byla správnímu orgánu I. stupně známa, dařilo se na ni doručovat, a to fikcí v právě probíhajícím řízení. Žalobce měl uvedenou adresu nadále nahlášenou v evidenci cizinců a z obálky doručovaného rozhodnutí neplyne, že by na uvedené adrese již nebyl znám či zde neměl označenou schránku. Naopak mu na uvedené adrese mohla být zanechána výzva k vyzvednutí doručované zásilky, včetně poučení. A jak již bylo řečeno, skutečnost, že se v době doručování rozhodnutí žalobce na dané adrese případně nezdržoval a s doručovaným rozhodnutím se fakticky neseznámil, není překážkou nástupu fikce doručení ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu, při splnění zákonných podmínek, a jde k tíži žalobce. Ze shodných důvodů nebyly splněny ani podmínky pro ustanovení opatrovníka dle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu. Jak zdůraznil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 As 130/2012-29 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz), instituty doručování veřejnou vyhláškou nebo ustanovení opatrovníka jsou koncipovány jako krajní prostředek, k jehož využití lze přistoupit pouze tehdy, není-li možný postup podle § 19 až § 24 správního řádu, s tím, že o osobu, které se prokazatelně nedaří doručovat nebo která je neznámého pobytu, se nejedná tehdy, daří-li se jí doručovat, byť fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu.

Povinnost doručovat žalobci prvostupňové rozhodnutí vyhláškou a ustanovit mu opatrovníka pak nelze dovodit jen na podkladě žalobcovy zmínky při ústním jednání dne 21. 5. 2013, že „*bude v příštím týdnu měnit adresu*“, a z toho, že se zásilka s doručovaným rozhodnutím vrátila jako nevyzvednutá. Soud zdůrazňuje, že z údajů na doručence a obálce, ve které bylo doručované rozhodnutí, nevyplývaly žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit, že žalobce se z uvedené adresy již odstěhoval. Nelze rovněž pominout, že ani v minulosti si písemnosti doručované na zmíněnou adresu žalobce osobně nevyzvedával. Žalobci nic nebránilo, aby již při ústním jednání dne 21. 5. 2013 sdělil správnímu orgánu I. stupně jinou adresu, na kterou mu mají být písemnosti vydávány v probíhajícím řízení od určitého data doručovány, pokud ji znal. Jestliže adresu nového místa pobytu v danou chvíli neznal, jde k jeho tíži, že ji správnímu orgánu I. stupně neoznámil jako doručovací adresu tak, aby mu to v probíhajícím řízení nebylo na újmu. Soud nijak nezpochybňuje, že žalobce plnil své povinnosti uložené mu zákonem o pobytu cizinců ohledně hlášení změny pobytu dle § 98 zákona o pobytu cizinců. Nicméně jejich splnění nemá vliv na to, že v době doručování prvostupňového rozhodnutí nebyla správnímu orgánu

I. stupně známa jiná adresa, než kterou měl žalobce jako místo pobytu vedenu v evidenci cizinců.

Žalovaný tedy nepochybil, pokud vycházel z toho, že prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno fikcí dne 14. 6. 2013 a od tohoto dne započala běžet 15 denní lhůta k odvolání v souladu s § 83 odst. 1 správního řádu. Bylo-li prvostupňové rozhodnutí žalobci doručeno dne 14. 6. 2013 a odvolání proti němu žalobce podal až dne 14. 10. 2013, jednalo se o odvolání opožděné.

Žalobce dále namítal, že správní orgány nesprávně posoudily splnění podmínky podle § 41 odst. 4 správního řádu, když zamítly jeho žádost o prominutí zmeškání úkonu spočívajícího v podání odvolání. Překážkou, která mu bránila ve včasném odvolání, byla dle žalobce skutečnost, že se o vydání rozhodnutí nedozvěděl, rozhodnutí si na původní adrese nepřevzal, ačkoli splnil povinnosti cizince při hlášení změny bydliště.

Zákonnost usnesení správního orgánu I. stupně ze dne 21. 10. 2013 ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 8. 2015, jimiž v souhrnu nebylo zmeškání podání odvolání žalobci prominuto, soud přezkoumá k uplatněným žalobním námitkám právě v rámci řízení o žalobě proti konečnému rozhodnutí žalovaného o odvolání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j 9 As 88/2007-49, publ. ve Sb. NSS č. 1881/2009).

Ustanovení § 41 správního řádu, jehož využil ve své žádosti spojené s podáním odvolání žalobce, upravuje tzv. navrácení v předešlý stav, kterým je i prominutí zmeškání úkonu, který měl být učiněn v určité lhůtě. Podle § 41 odst. 2 správního řádu může účastník požádat o prominutí zmeškání úkonu do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podatel bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok. Podle odst. 4 citovaného ustanovení promine správní orgán zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.

Ve shodě se správními orgány má soud za to, že žalobce neprokázal, že se ze závažných důvodů o vydání rozhodnutí nedozvěděl a ze závažných důvodů si nemohl doručované rozhodnutí vyzvednout. Žalobce ke svému tvrzení, že se z adresy ■■■, odstěhoval dne 4. 6. 2013 na adresu ■■■, dokládal potvrzení o studiu na Technické univerzitě v Liberci, Fakultě strojní, od 1. 9. 2013, a též potvrzení ze dne 17. 9. 2013 o studiu od 12. 9. 2013, včetně potvrzení adresy přechodného bydliště na adrese 17. listopadu 584/2, Liberec 15. Dále měly správní orgány k dispozici potvrzení o ubytování na adrese 17. listopadu 584/2, Liberec 15, které žalobce doložil dne 4. 7. 2013 spolu se žádostí o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Podle tohoto potvrzení měl žalobce na nové adrese ubytování zajištěno až od 1. 9. 2013. Žalobcem předložené listiny tedy nijak neprokazují, že se již dne 4. 6. 2013 z předchozí adresy odstěhoval a nemohl si zde z důležitých důvodů, na jeho vůli nezávislých, vyzvedávat doručované písemnosti, když tato adrese byla nadále až do dne 1. 9. 2013 vedena jako jeho místo pobytu v evidenci cizinců.

Lze tak uzavřít tím, že správní orgány rozhodly o neprominutí zmeškání odvolání v souladu se zákonem. Soud tedy konstatuje, že žalovaný v souladu s § 92 odst. 1 správního řádu zamítl odvolání podané až dne 14. 10. 2013 jako opožděné, neboť šlo o odvolání podané po uplynutí 15 denní zákonné lhůty, které skončila dne 1. 7. 2013.

Důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí nebylo shledáno ani namítané porušení procesních práv žalobce.

Dle základních zásad správního řízení je nepochybně veřejná správa koncipována jako služba veřejnosti a každý kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc (§ 4 odst. 1 správního řádu). Správní orgán má také vůči dotčeným osobám poučovací povinnost (§ 4 odst. 2 správního řádu). Je tedy povinen dotčenou osobu přiměřeně poučit o jejích právech a povinnostech, a to procesní povahy, nikoli o otázkách hmotného práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2010, č. j. As 51/2010-214, publ. ve Sb. NSS č. 2235/2011). Poučovací povinnost je zakotvena široce, nicméně správní orgán dotčenou osobu poučí jednak přiměřeně, jednak v souvislosti se svým úkonem, tedy je-li to vzhledem k okolnostem, povaze úkonu a poměrům dotčené osoby třeba.

Žalobce předně správnímu orgánu I. stupně vytýkal, že ho při seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí dne 21. 5. 2013 nepoučil o jeho právu na tlumočníka. K tomu je třeba uvést, že správní orgán poučil účastníka řízení – cizího státního příslušníka o právu jednat v jeho mateřském jazyce a v té souvislosti o právu na tlumočníka (§ 16 odst. 3 správního řádu), prohlásí-li, že neovládá jazyk, kterým se vede jednání, případně vyvstane-li taková potřeba v průběhu řízení.

V souzeném případě však žalobce na písemnosti v českém jazyce reagoval, dostavil se seznámit se s podklady pro rozhodnutí na základě vyrozumění ze dne 18. 4. 2013. Během seznámení se s podklady nedal podle obsahu protokolu ze dne 21. 5. 2013 ani v nejmenším najevo, že neví, o jakou věc se jedná, že by snad doručovaným písemnostem či podkladům pro vydání rozhodnutí, se kterými se přišel seznámit, nerozuměl. Zjevně komunikoval v českém jazyce, vyjadřoval se k průběhu svého prezenčního studia (dle potvrzení o studiu ve spisovém materiálu založených). Nadto se jednalo o řízení o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, správní orgán I. stupně tedy logicky vycházel z toho, že jedná sice s cizincem, ale jde o studenta, který na území České republiky dlouhodobě prezenčně studuje. Jestliže tedy během seznámení se s podklady pro rozhodnutí nevyvstala potřeba obstarat žalobci tlumočníka, nebyl správní orgán I. stupně povinen žalobce poučovat o možnosti obstarat si tlumočníka.

Správní řízení je ovládáno zásadou součinnosti a dobré správy, nicméně to neznamená, že by správní orgán přebíral plnou odpovědnost za počínání účastníka řízení v jeho průběhu. Je třeba připomenout, že přiměřená poučovací povinnost je vztažena na úkony správního orgánu, přičemž zároveň je povinností správního orgánu umožnit dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy (§ 4 odst. 4 správního řádu). Poučovací povinnost však nasáhá tak dalece, aby správní orgán musel předvídat jednání účastníka řízení a byl povinen poučovat ho o možných důsledcích úkonů či faktického počínání během řízení a jejich vlivu na průběh či výsledek řízení.

Již z vyrozumění ze dne 18. 4. 2013 vyplývá, že v řízení o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu (o jeho zahájení z důvodu ukončení studia na Technické univerzitě v Liberci byl žalobce již zpraven) byly shromážděny podklady, se kterými se má žalobce seznámit před vydáním rozhodnutí. Při následném seznámení s těmito podklady dne 21. 5. 2013 tedy muselo být žalobci zřejmé, že rozhodnutí ve věci bude vydáno. Že bude žalobci rozhodnutí doručováno na adresu, která je jako jeho místo pobytu evidována v evidenčním systému cizinců a jako jediná správnímu orgánu I. stupně známa, je natolik zřejmé, že na to žalobce nemusel být vzhledem ke svým osobním poměrům zvláště upozorněn. Žalobci muselo být jasné, že mu nemůže být na novou adresu doručováno, dokud tuto novou adresu ať již přímo příslušnému správnímu orgánu či nahlášením změny pobytu podle § 98 zákona o pobytu cizinců nezveřejní.

Žaloba nebyla shledána důvodnou a soud ji zamítl v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.

Ve věci soud rozhodoval, aniž v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. nařídil ústní jednání, za presumovaného souhlasu žalobce i žalovaného.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.*

Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, ostatně mu ani žádné náklady přesahující rámec jeho běžné činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná

nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 9. února 2016.

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu